Lokalsamfundets betydning for foreningers og kommunale institutioners samarbejde

Klaus Levinsen

Oplæggets indhold

1. Lokalsamfund og co-production
   - Betydningen af ressourcer, fællesskab, identitet, udfordringer og udbytte

2. Foreningernes lokalsamfundsorientering
   - Hvilke foreninger orienterer sig mod lokalsamfundet?

3. Hvilke foreninger samarbejder med kommunale institutioner
   - Er der en sammenhæng med foreningernes lokalsamfundsorientering?

4. Konklusion, nye spørgsmål og diskussion

Hvilken rolle spiller lokalsamfundet for foreningers og kommunale institutioners samarbejde?

- **Ressourcer**
  - Social, kulturel, økonomisk og politisk kapital (Indikatorer: rigt foreningsliv, uddannelse, velstand og politisk engagement) (Putnam 1993, 2000)

- **Identitet og fællesskab ('community')**
  - Følelse af tilhørsforhold og betydning for det lokale fællesskab (Sundeen 1985)

- **Fælles oplevelse af opgaver og udfordringer**
  - Særlige udfordringer, som forudsætter en fælles indsats (fx kriminalitet, ensomhed, ungdomsarbejdsløshed, miljø, klima mv.)

- **Fælles positivt udbytte ('positive sum')**
  - Oplevelse af, at alle vinder på samarbejdet (Needham 2007)

Kommuner lokalsamfund foreninger

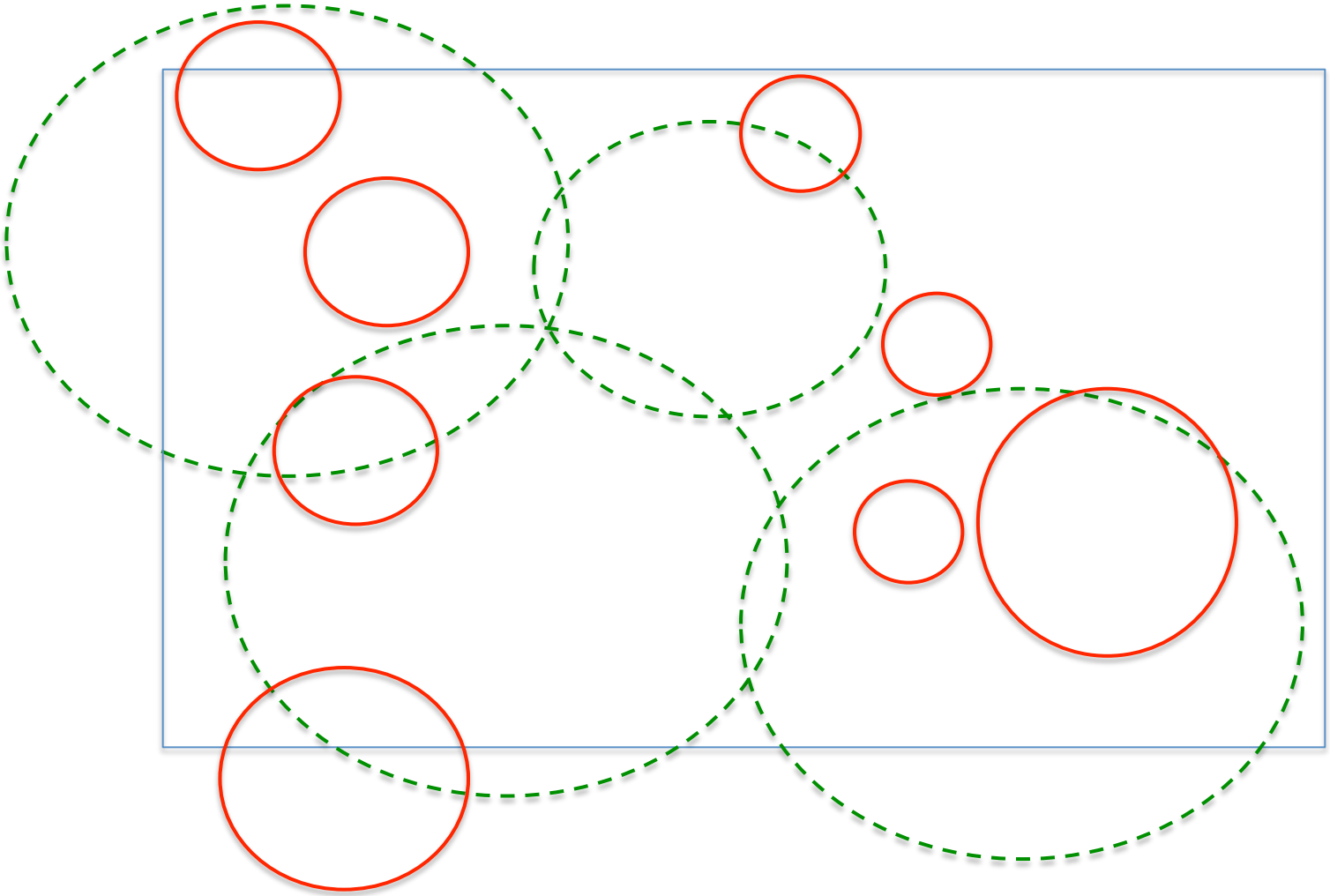

Fokus på foreningerne

- Foreningernes forhold til de lokale omgivelser er en vigtig faktor mht lokalsamfundets **ressourcer** (især social, kulturel og politisk kapital)

- Foreningernes forhold til de lokale omgivelser er en vigtig faktor mht dannelse og oplevelse af **lokal identitet og lokalt fællesskab**

- **Tese: Foreningernes orientering mod lokalsamfundet har derfor også betydning for samarbejdet med kommunale institutioner**

Samspillet mellem den frivillige og den kommunale sektor (2015-2018)

Forsknings- og formidlings samarbejde med fem danske kommuner

- Spørgeskemaundersøgelse af kommunale institutioner
- **Spørgeskemaundersøgelse af foreninger**
- Interview: Politikere og kommunale ledere
- Case studier af 8 samarbejdsprojekter

Finansiering: Nordeafonden og deltagende kommuner.

Foreningers lokalsamfundsorientering

- Foreninger er i varierende grad orienteret mod det lokalsamfund, de er en del af.

- Foreningers 'lokalsamfundsorientering' handler om
  - Synligheden i lokalsamfundet
  - Medlemsgrundlaget (medlemsbase og rekruttering)
  - Foreningens selvforståelse som lokal aktør
  - Foreningens lokale sociale netværk
  - Foreningens deltagelse i lokale aktiviteter

- Obs. En del foreninger er slet ikke orienteret mod deres lokalsamfund (fx fordi de hovedsageligt beskæftiger sig med nationale eller internationale opgaver)

Et samlet mål for lokalsamfundsorientering

Spørgsmål i forenings-survey: Hvad er foreningens rolle i forhold til lokalsamfundet?

- At være synlig i lokalsamfundet?
- At rekruttere medlemmer fra lokalsamfundet?
- At bidrage til lokalsamfundets udvikling?
- At arbejde sammen med andre lokale foreninger?
- At deltage i møder, som vedrører lokalsamfundet?
- At engagere sig i lokalsamfundet på anden måde?
  - Svar skala: Meget stor betydning (4), stor betydning (3), en vis betydning (2), lille betydning (1), ingen betydning (0), ikke relevant (0)
  - Høj statistisk sammenhæng mellem disse faktorer (Chronbach's Alpha = 0,891)

Svarene på spørgsmålene anvendes i et **samlet mål for lokalsamfundsorientering.** Skala 0-24 point

Foreningers lokalsamfundsorientering i forskellige kommuner

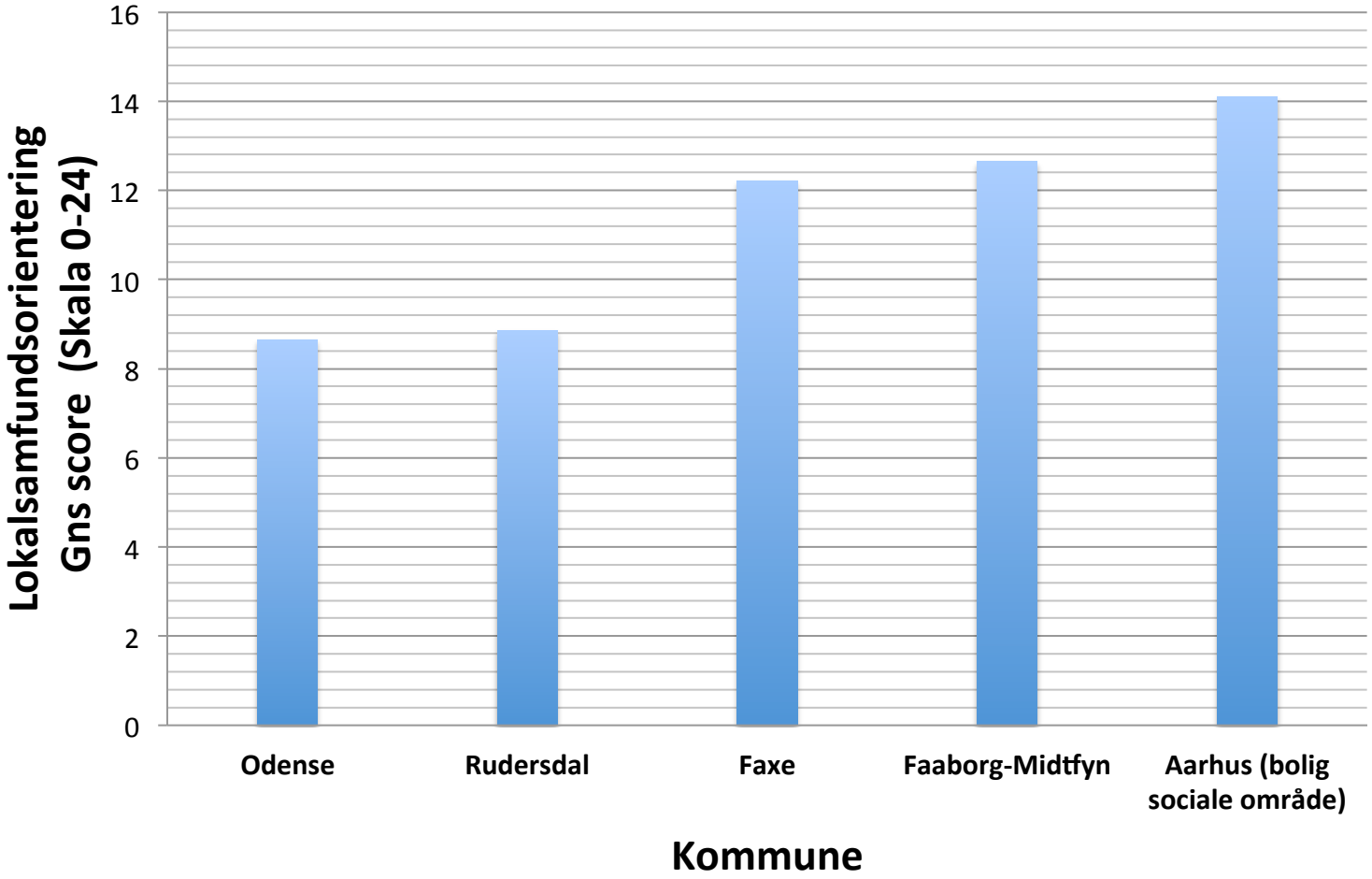

Foreningstyper og lokalsamfundsorientering

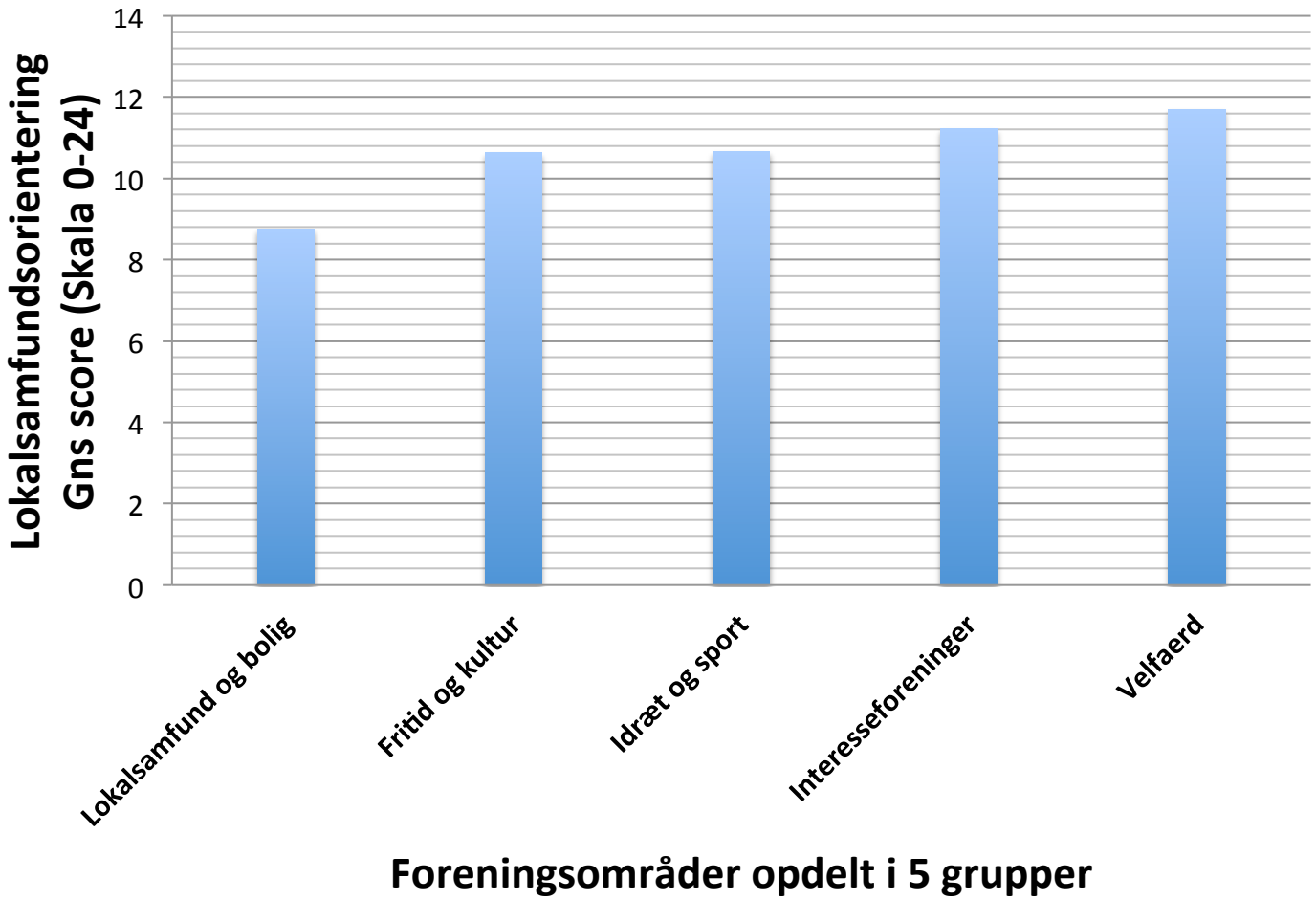

Foreningsstørrelse og lokalsamfundsorientering

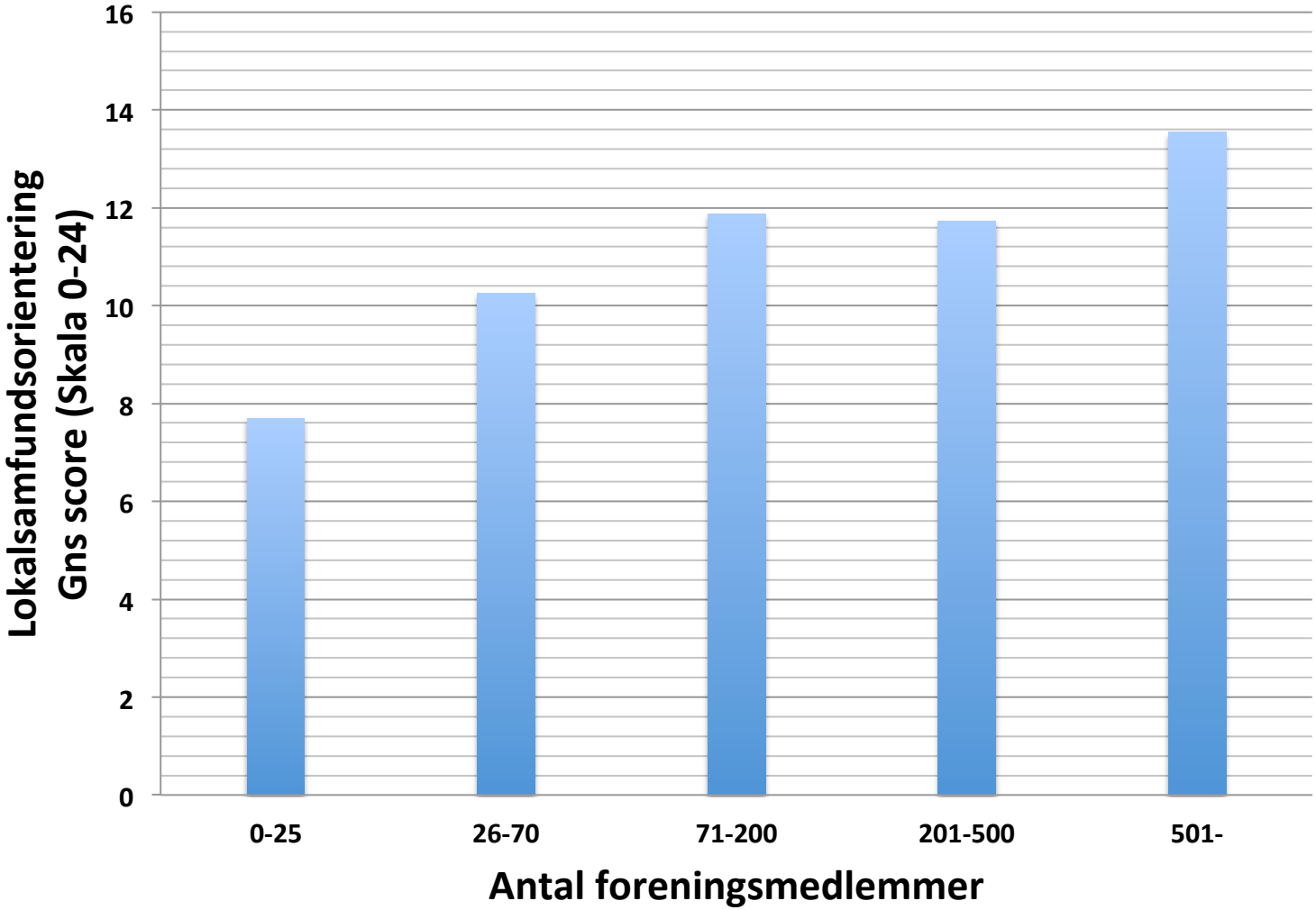

Det primære geografiske område for foreningens virksomhed og lokalsamfundsorientering

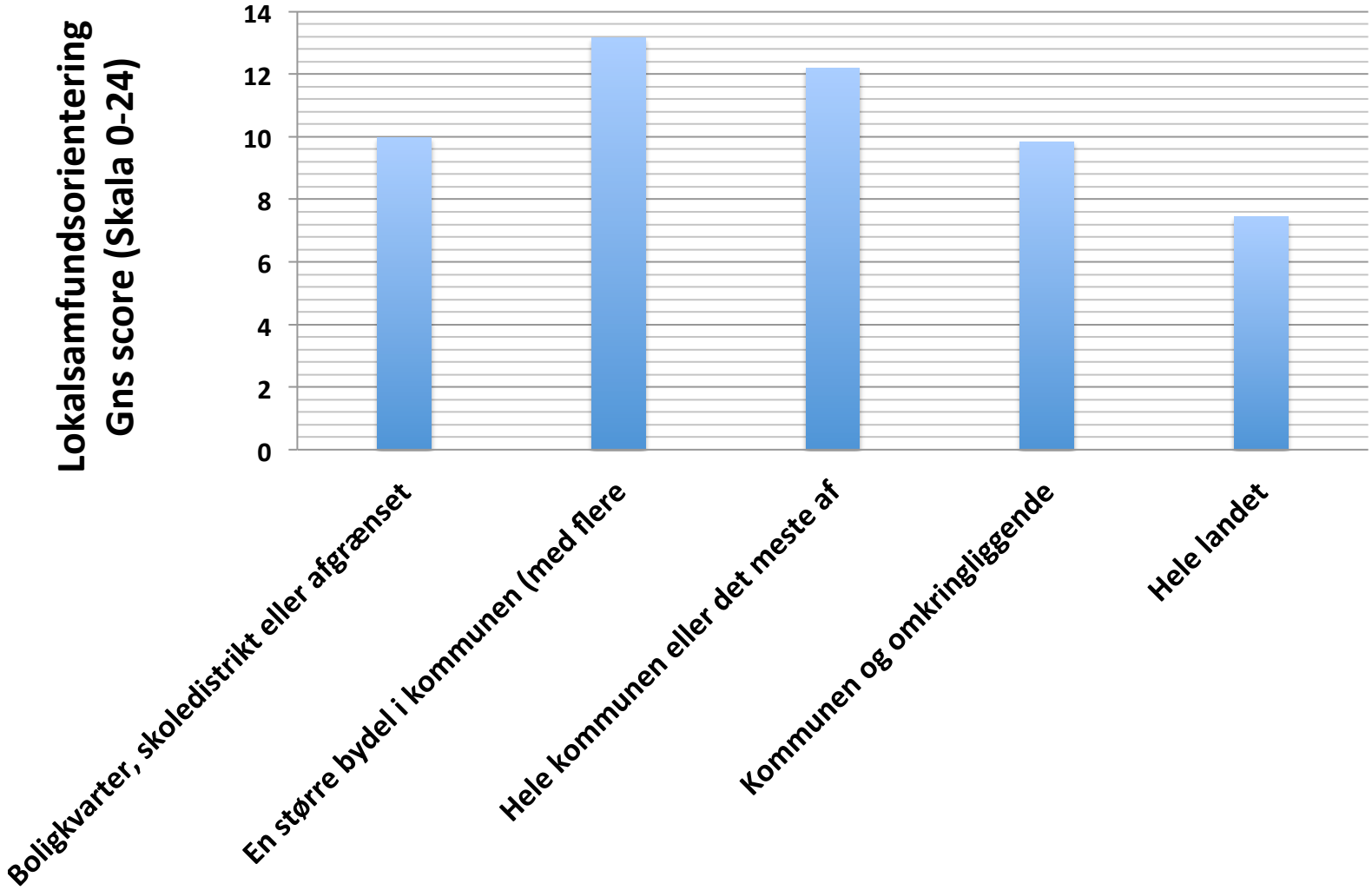

Sammenfatning: Foreningskarakteristika og lokalsamfundsorientering

Kommunetilhørsforhold

- Foreninger med stærke landsbysamfund: Faaborg-Midtfyn og Faxe (og Aarhus bolig sociale område).

Foreningstype

- Boligforeninger er lidt mindre lokalsamfundsorienterede end øvrige foreningstyper.

Foreningsstørrelse

- Større foreninger er mere orienteret mod lokalsamfundet end små foreninger

Primært geografisk område

- Foreninger, der har en større bydel og foreninger som har det meste eller hele kommunen, som primært geografisk område

NB: Lønnede ansatte

- spiller **ikke** en rolle

Spørgsmål

- Hvilke foreninger samarbejder med kommunale institutioner?, og

- har foreningers lokalsamfundsorientering betydning for, om der samarbejdes med kommunale institutioner?

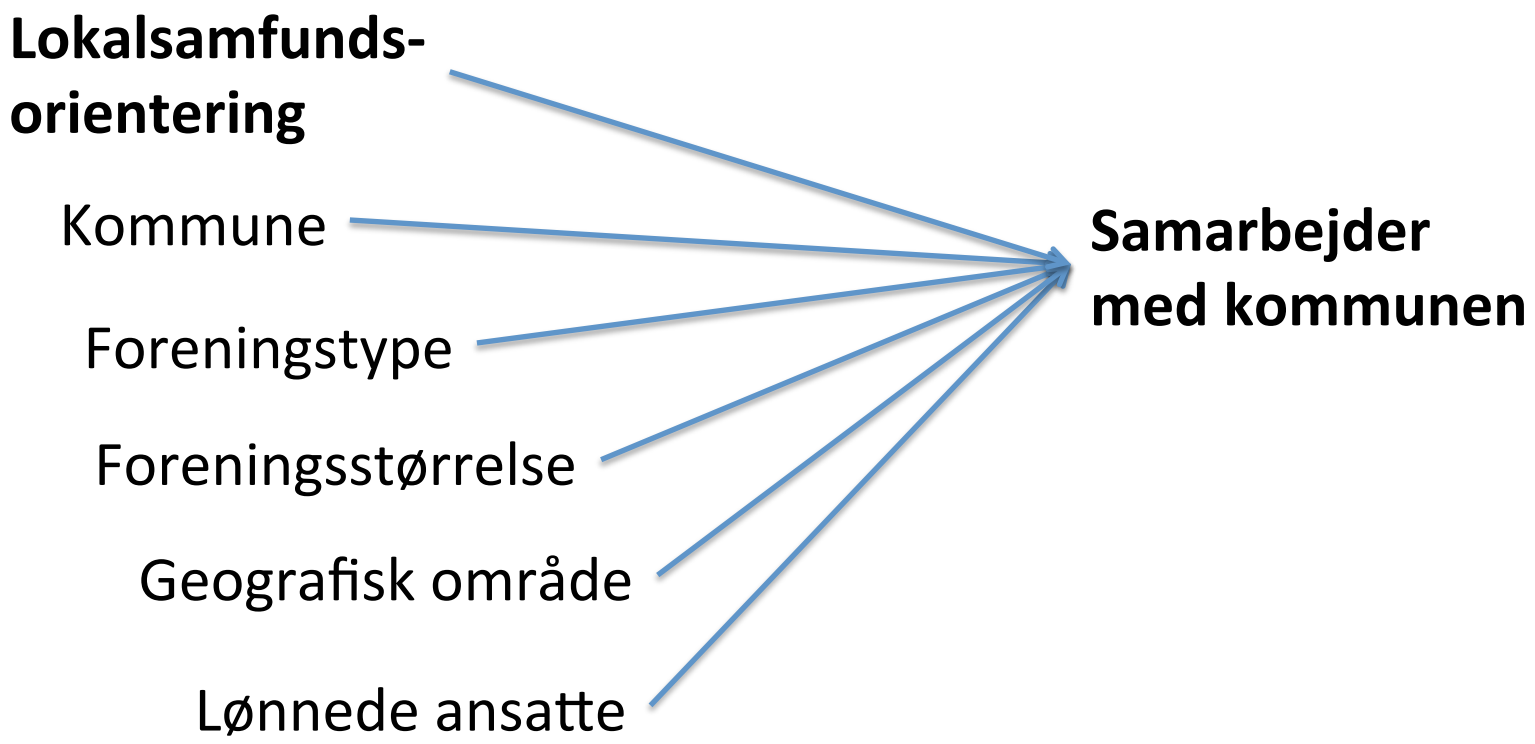
Lokalsamfunds-
orientering
Kommune
Foreningstype
Foreningsstørrelse
Geografisk område
Lønnede ansatte
Samarbejder
med kommunen

Foreningsstørrelse og samarbejde med kommunale institutioner

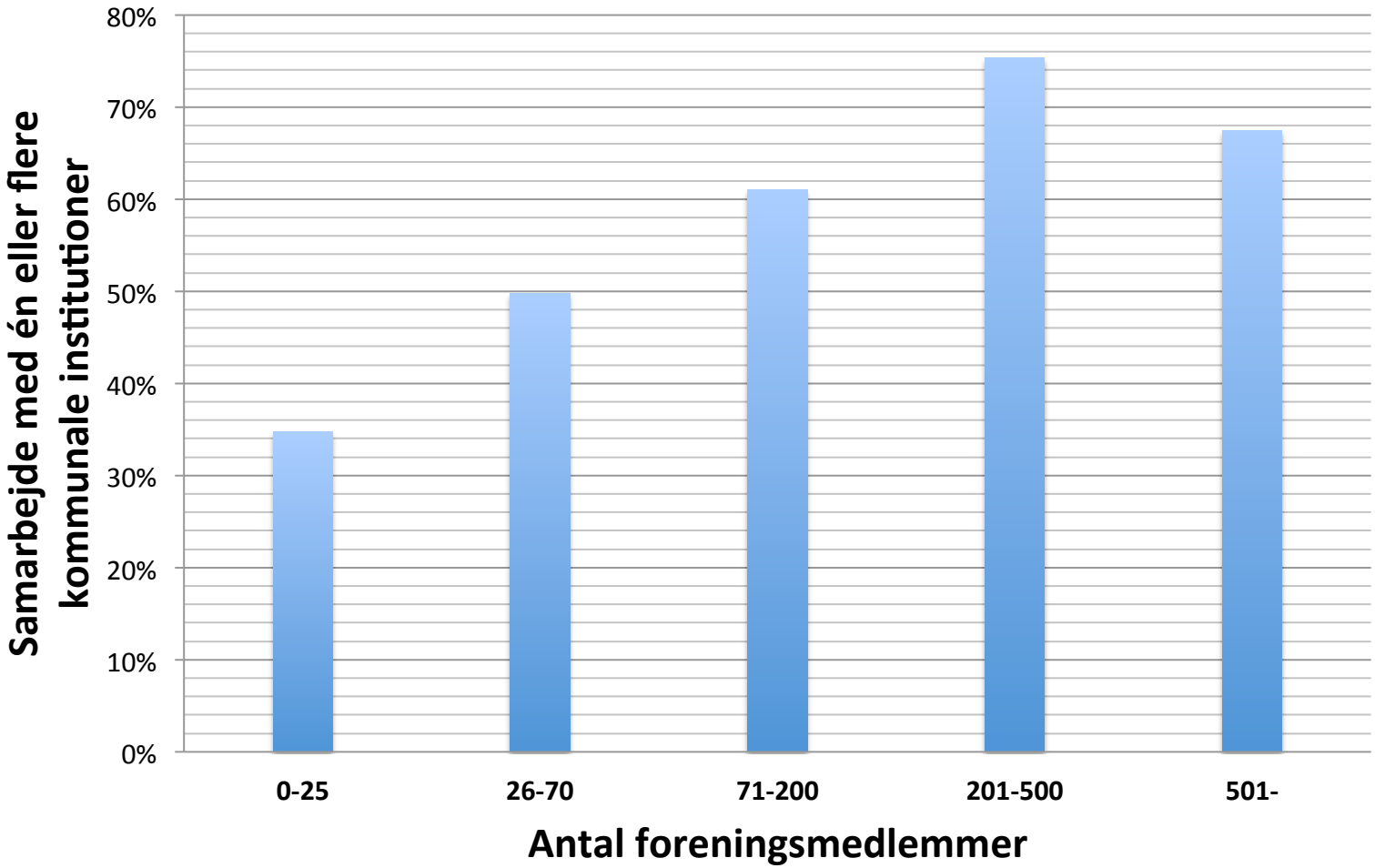

Lønnede foreningsansatte og samarbejde med kommunale institutioner

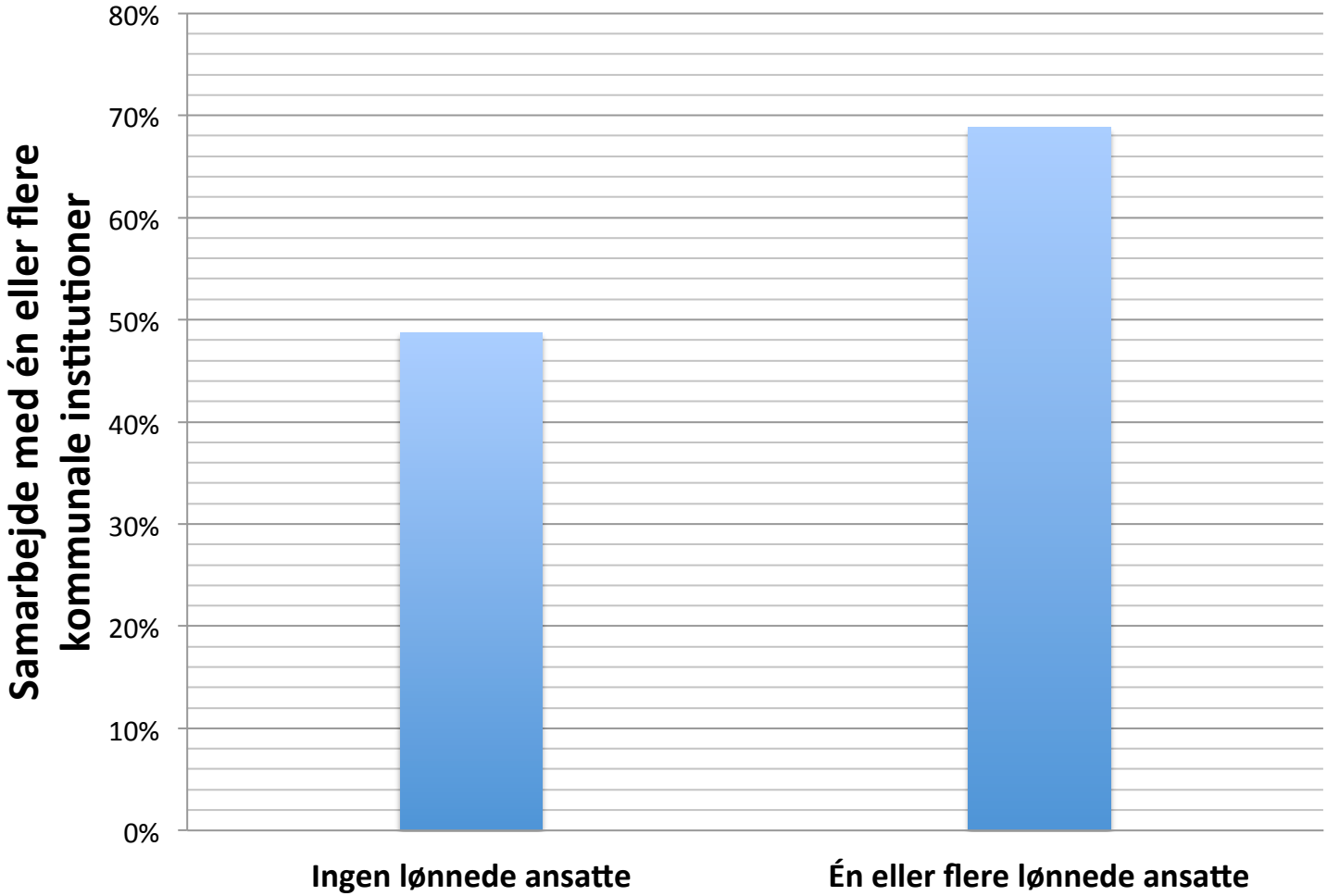

Foreningens primære geografiske område og samarbejdet med kommunale institutioner

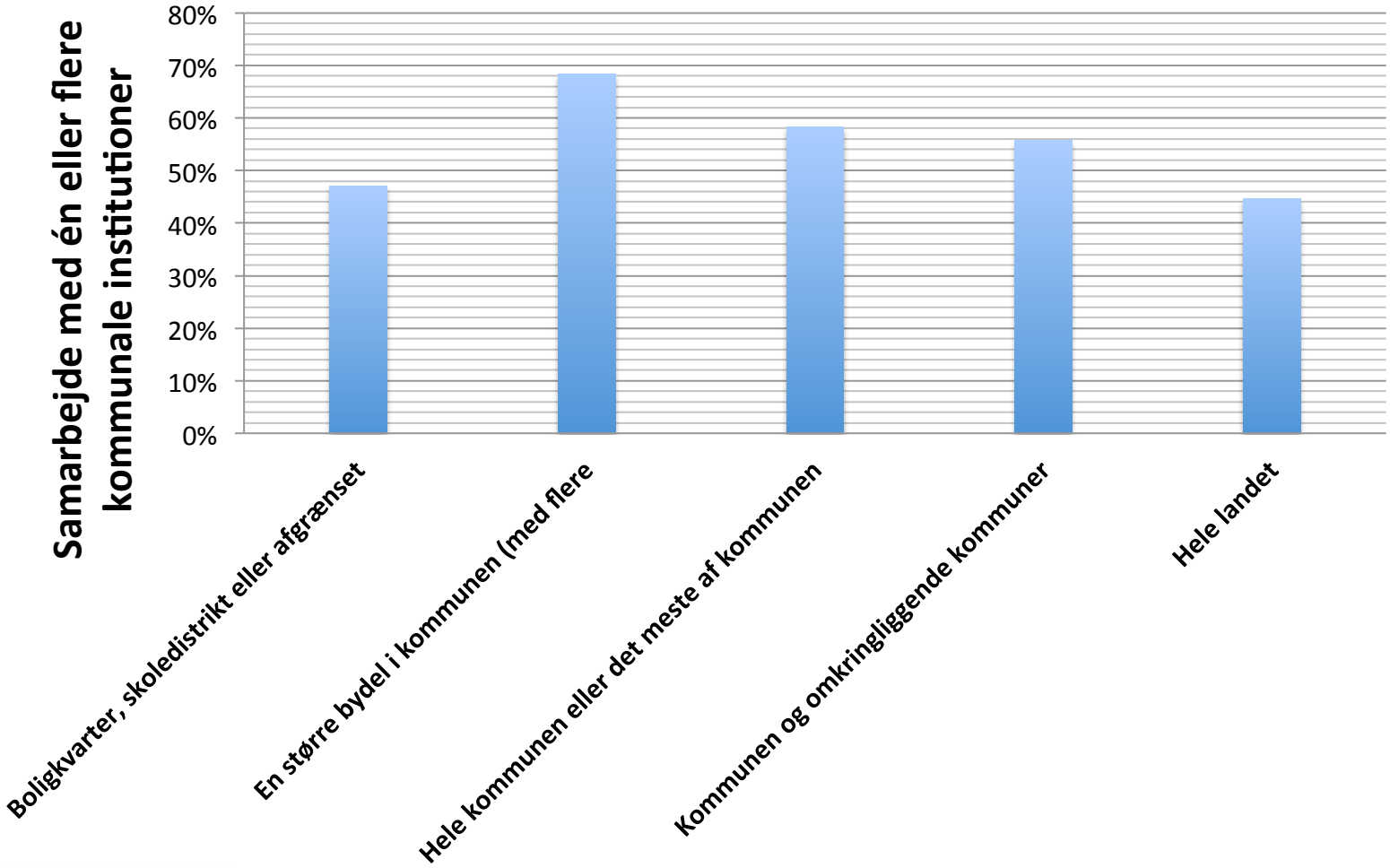

Sammenhæng mellem lokalsamfundsorientering og samarbejde med kommunal institution

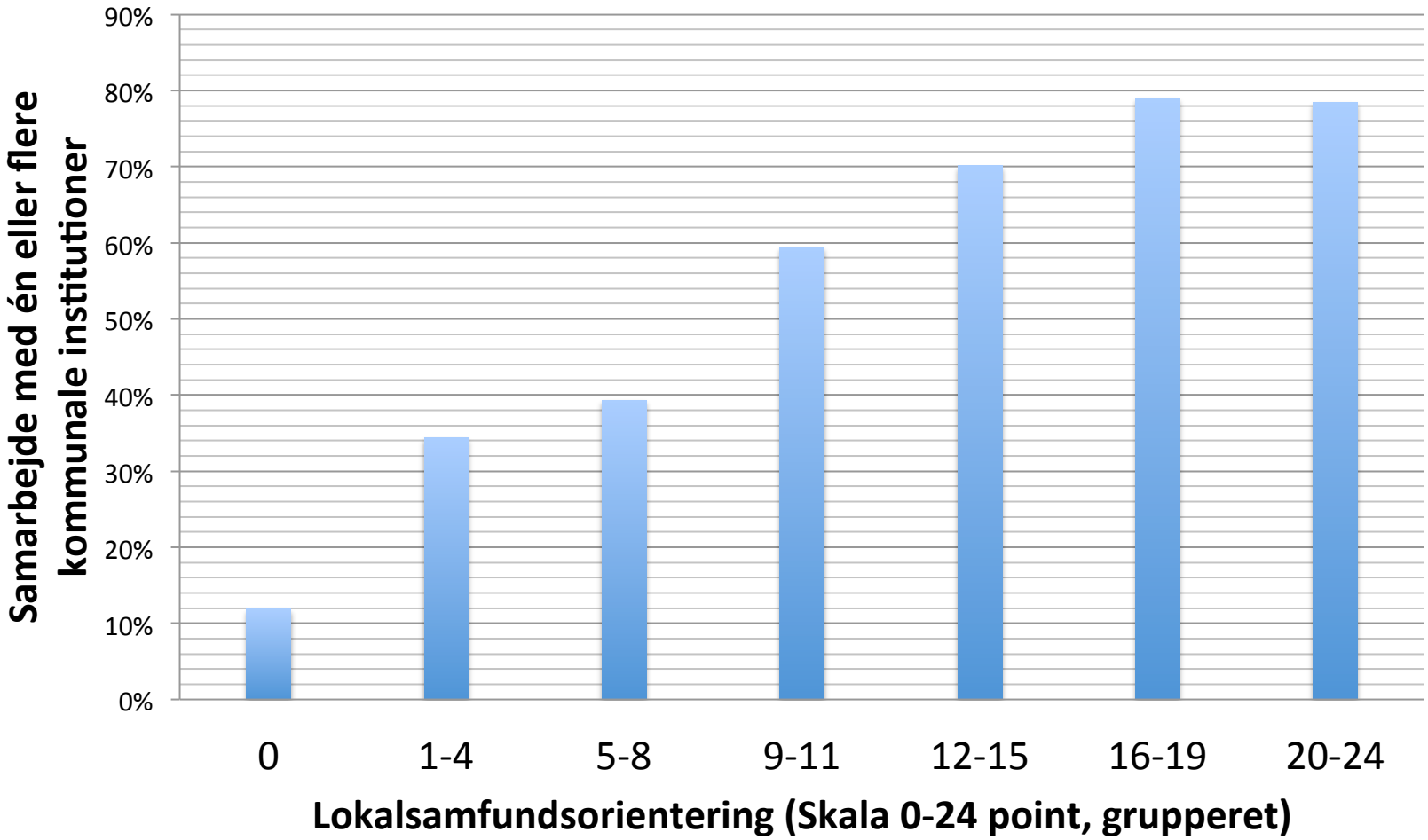

Sammenfatning: Foreningers lokalsamfundsorientering og samarbejde med kommunale institutioner

Foreningsstørrelse

- Store foreninger har mere samarbejde, end små foreninger

Lønnede ansatte

- Foreninger med lønnede ansatte har mere samarbejde, end foreninger uden lønnede ansatte

Lokalsamfundsorientering

- Der er en positiv sammenhæng mellem foreningers lokalsamfundsorientering og samarbejde med kommunale institutioner

Konklusion

- Foreningers grad af 'lokalsamfundsorientering' er et (teoretisk informeret og empirisk konstrueret) 'måleinstrument',
- der fokuserer på *foreningernes vurdering af deres egen rolle* mht:
  - synligheden i lokalsamfundet;
  - deres medlemsgrundlag;
  - selvforståelsen som lokal aktør;
  - deres lokale sociale netværk;
  - og deres deltagelse i lokale aktiviteter
- Foreningers lokalsamfundsorientering varierer på tværs af kommuner, geografisk tilknytning, foreningstyper og foreningsstørrelse.

Konklusion (fortsat)

- Store foreninger og foreninger med lønnede ansatte er mere tilbøjelige til at samarbejde med kommunale institutioner, end små foreninger uden lønnede ansatte.

- Der er en relativt stærk positiv sammenhæng mellem foreningers lokalsamfundsorientering og deres samarbejde med kommunale institutioner (også efter kontrol for andre faktorer)

Spørgsmål til drøftelse

- Hvad kommer først? Lokalsamfundsorientering eller samarbejde med kommunale institutioner?
- I hvilket omfang kan oplysninger om foreningers primære geografiske område, deres aktivitetsområde (foreningstype), deres størrelse og deres lokalsamfundsorientering bruges til at identificere potentielle samarbejdspartnere?
- Hvilke andre typer af informationer er der brug for at kende til?
- Hvilken betydning har den geografiske placering af de kommunale institutioner og anlæg for samspillet? Fx skoler, idrætsanlæg og haller, plejehjem)